

Luister naar zijn stem en je zit in gedachten weer in je ouderlijk huis op de bank naar 'Sesamstraat' te kijken. Of 'Klokhuis'. Oudere en jongere kinderen kennen acteur en zanger Frank Groothof van de televisie. Terwijl het tv-werk voor hem vooral een bijzaak was. „Mijn hart ligt in het theater. Daarom ben ik blij dat ik daar nog steeds kan werken”, vertelt hij in deze aflevering van 'Levenslijn', over de ijkpunten van zijn bestaan.

1947 Kapsalon

Opgegroeid als vijfde in een gezin met elf kinderen. „We woonden in de Damstraat in Amsterdam, boven de kapsalon van mijn vader. Mijn vader zong in het koor van de katholieke kerk. Iedere zondag gingen mijn broertje en ik met hem mee, vooral om mijn moeder even te ontlasten. Twee drukmakers minder in die kleine bovenwoning, was voor haar wel even prettig. Tijdens die Gregoriaanse kerkdiensten heb ik een oor voor muziek gekregen.” „Mijn schooltijd vond ik een ramp. Het onderwijs was autoritair, er was geen oog voor het kind. En thuis hoefde ik ook niet op aandacht te rekenen, want daarvoor was het gezin te groot. Je moest je kop dichthouden en daarmee uit.”

1959 Varen

Hij doet drie keer over de zesde klas. „Op school kon ik me moeilijk concentreren. Ik was niet dom, maar had geen rust in mijn hoofd. Na veel gedoe mocht ik naar de mulo, maar daar liep ik vast. Ik wilde de wereld ontdekken. Daarom ben ik als jochie van vijftien gaan varen. Ik kreeg een baantje als schoonmaker op een koopvaarderschip. We voeren op Scandinavië en havens rond de Middellandse Zee. Maar ik kwam er al gauw achter dat het niks voor me was. Zonder diploma ben je de voetveeg, aan boord. Aan de wal ook, trouwens. Dat drukte me met mijn neus op de feiten en motiveerde me om die mulo toch maar af te maken.”

1966 Kweekschool

Naar de kweekschool voor onderwijzers. „Mijn vrienden gingen naar de kweekschool, dus deed ik dat ook maar. Tot een zanglerares me aanraaide om naar het conservatorium te gaan.” Hij studeert vijf jaar operazang in Amsterdam en daarna twee jaar solozang aan het conservatorium in Den Haag. „Het was een heerlijke tijd. Het leek wel of alles kon. Zo ben ik een keer liftend naar Parijs gegaan voor wat extra lessen. Kun je nagaan.”

1970 Liefdesverdriet

Hij ontmoet Anky, die zijn vrouw zou worden. „Na een mislukte relatie was ik twee jaar alleen. Ik had liefdesverdriet en dacht dat het nooit meer over zou gaan. Tot een kennis een modeshow organiseerde en vroeg of ik daar foto's kon maken. Ik had niet eens een camera, maar zei toch ja. Daar kwam ik Anky tegen. Of eigenlijk: zij mij. Want zij heeft mij gekozen. We zijn samen ergens gaan eten en hebben elkaar nooit meer los gelaten. Ze was de liefste en de mooiste en de meest veelzijdige vrouw die ik ooit heb ontmoet.”

1947 Kapsalon

1959 Varen

1966 Kweekschool

Liefdesverdriet 1970

1975 Peter Faber

Jottum 1980

1988 Sesamstraat

1975 Peter Faber

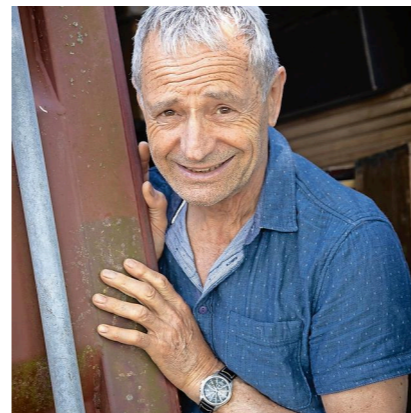
Hij komt bij het Werkteater: een toonaangevende groep toneelvernieuwers, met Joop Admiraal, Peter Faber, Shireen Strooker en Gerard Tholen. „Ze wilden liedjes in hun voorstellingen gaan brengen en zochten iemand met een muzikale achtergrond. Acteren leerde ik in de praktijk. We deden alles samen: spelen, regisseren, en het decor opbouwen. We waren één familie. Bijna letterlijk, toen mijn broer René er ook bij kwam.” „Bij het Werkteater namen ze me zoals ik was. Daarvoor deed ik altijd mijn best om te zijn zoals ik dacht dat de mensen vonden dat ik moest zijn.”

1980 Jottum

Hij gaat met Anky in Oostzaan wonen. Ze krijgen zes kinderen. „Toen de Ringweg bij Oostzaan ongeveer door onze tuin werd aangelegd, hebben we een boerderij in Edam gekocht. Anky was de spil van het gezin. Zij regelde de opvoeding. Ik deed de spannende dingen met de kinderen: zeilen, paardrijden, avonturieren. Zij zorgde dat ze niet in het ravijn stortten.” „Toen onze jongste naar school ging, is Anky met twee vriendinnen de kinderledinglijn Jottum begonnen. Haar vader was meubelmaker en bekleedde stoelen en banken. Daarom was ze thuis altijd al met overgebleven lapjes en stoffen in de weer. Ook de kleding voor onze kinderen, maakte ze altijd zelf, dus Jottum was eigenlijk een logisch vervolg.” „Voor haar was het succes voor Jottum een grote erkenning. Voor die tijd was ze bij feestjes altijd de vrouw van de acteur. Of de moeder van zes kinderen. Als anderen bij het aanknopen van een praatje hoorden dat ze geen werk had, werd het een kort gesprek. Dan draaiden ze zich om en zochten naar een zogenaamd interessanter iemand. Dat kon wel eens kwetsend zijn. Nadat ze kon vertellen dat ze een eigen modemerck had, veranderde dat.”

1988 Sesamstraat

Met zijn broer René vormt hij het duo 'Broertjes'. Samen trekken ze een paar jaar met voorstellingen door het land. Intussen dient zich ook tv-werk aan. Hij speelt rollen in 'Sesamstraat': eerst die van het stoute jongetje, daarna die van een gemoedelijke oom. Later komt daar ook 'Klokhuis' bij. Spelen voor kinderen, bevalt hem. „Vanuit

'Op het moment dat ze niet meer uit haar woorden kon komen, wisten we dat het fout zou gaan'

'Op school kon ik me moeilijk concentreren. Ik was niet dom, maar had geen rust in mijn hoofd'

mijn liefde voor de opera ben ik toen ook operavorstellingen voor kinderen gaan maken. Het idee daarvoor ontstond toen we thuis naar een opera op tv zaten te kijken. Ik vond de muziek prachtig, maar onze kinderen konden hun aandacht er niet bij houden. Daarom ben ik er zelf verhalen bij gaan verzinnen, die ze wél interesseerden. Het was dezelfde aanpak die mijn vader vroeger in de kerk gebruikte om mijn broer en mij rustig te houden. Als je er een fantasievol verhaal bij vertelt, gaan ze de muziek vanzelf mooi vinden.” Bijna jaarlijks komt hij met nieuwe voorstellingen, die hij in zijn eentje speelt. Van 'De Toverfluit' van Mozart, via 'Carmen' van Bizet naar 'Fideleo' van Beethoven.

2017 Tranen

Anky overlijdt. „Tijdens een wandeltocht merkten we dat er iets mis was. Ze kreeg een epileptische aanval. Eerst knapte ze weer op, later werd ze steeds zieker. Het bleek een hersentumor te zijn. Ze is nog geopereerd, maar de dood was onontkoombaar.” Hij valt even stil. Er vallen tranen. Dan herpakt hij zich: „Ze ging er heel strijdvast in. Tot een maand voor het einde wilde ze flink zijn, zodat wij de moed niet zouden verliezen. Maar toen het moment kwam dat ze niet meer uit haar woorden kon komen, wisten we dat het fout zou gaan.” „Het heeft een enorme impact op me gehad. En dat heeft het nog steeds. Ze was sterk, ze was lief en ze was mooi. Tot het einde toe. Ik ben altijd verliefd op haar geweest. En gebleven. Ik heb haar ook nooit los gelaten. In gedachten is ze nog altijd bij me.”

2018 Harry Bannink

Als journalist Gijs Groenteman hem interviewt voor de Grote Harry Bannink Podcast, ontstaat het idee om een theatervoorstelling te maken rond de liedjes van de componist. „Dat moet een beetje een gek vraaggesprek zijn geweest, want ik wist bijna niks over Harry te vertellen. Ja, dat hij geweldige muziek schreef, bij prachtige teksten van begenadigde schrijvers als Willem Wilminck, Karel Eijkman en Hans Dorrestijn. Bijna drieduizend liedjes. En allemaal fantastisch. Ruim twintig jaar heb ik die liedjes voor de televisie gezongen. Dus ik heb ook twintig jaar met Harry Bannink samengewerkt. Maar ik kan niet zeggen dat ik hem heb leren kennen, want hij

Tranen 2017

2018 Harry Bannink

Kleinkinderen 2020

2030 Fietsen

hield altijd afstand tot anderen. Hij was heel aardig, heel beminnelijk, maar geen man die je op de schouders sloeg of met wie je iets persoonlijks besprak. Hij kwam binnen met een aktetas vol papieren en een broodtrommel, hij ging achter de piano zitten en je begon gewoon te zingen.” „Toen Gijs die liedjes weer liet horen, besefte ik weer hoe geniaal Bannink was. Daarom zing ik zijn werk nu zo graag weer in de theaters.” „Vroeger dachten mijn vrouw en ik: als we ouder zijn, gaan we door Europa wandelen. Of fietsen. Maar nu ze er niet meer is, zal dat er wel nooit van komen. Het maken van voorstellingen trekt me meer dan er langdurig in mijn eentje op uit te gaan. Ik moet wat om handen hebben.”

2020 Kleinkinderen

„Ik woon nog altijd op de boerderij waar mijn gezin opgroeide. Twee kinderen wonen met hun partners en zeven kleinkinderen onder hetzelfde dak. Ruimte genoeg. Iedereen heeft zijn eigen gedeelte. We zijn heel hecht met elkaar, dat is een groot geluk. Dat de kleinkinderen vaak bij me komen binnenrollen, vind ik heerlijk.”

2030 Fietsen

Wat doe je over een jaar of tien? „Ik hoop dat ik kan blijven werken. Maar als het gênant wordt, moeten ze me waarschuwen. Dan ga ik alsnog fietsen.”

Frank Groothof in het kort:

Frank Groothof (1947) groeide op in een Amsterdams gezin van elf kinderen. Hij volgde de kweekschool voor onderwijzers en studeerde aan het conservatorium. Daarna speelde hij in musicals en in voorstellingen van het Werkteater. De tv-kijker zag hem jarenlang in de kinderprogramma's 'Sesamstraat' en 'Klokhuis'. In de theaters speelde hij opera's voor kinderen. Met zijn vrouw Anky kreeg hij zes kinderen. Anky overleed in 2017. Frank woont nu met twee van zijn kinderen en hun gezinnen in een boerderij bij Purmerend. Hij is binnenkort weer in de theaters te zien in de 'Grote Harry Bannink Podcast on Tour', waarin hij liedjes van de componist zingt.